

จุดอ่อน และข้อจำกัด

ระบบและกลไกรับมือ กับปัญหาภัยด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเล

▪ กรณีน้ำมันรั่ว

ดร.บัณฑิต เศรษฐศิริโรตม์

สถาบันธรรมรัฐเพื่อการพัฒนาสังคม

และสิ่งแวดล้อม

โจทย์ร่วมกัน :

ไม่ใช่กรณีครั้งแรก ทำอย่างไรจะให้การจัดการดีขึ้น

→ สถิติน้ำมันรั่วไหล (Oil spill)

- ปี 2555 new (9 ม.ค. 56)
- ปี 2554
- ปี 2553
- ปี 2552
- ปี 2551
- ปี 2550
- ปี 2549
- ปี 2548
- ปี 2547
- ปี 2540-2546
- ปี 2516-2539

ประเด็นนำเสนอ

- ▶ ระบบและกลไกที่มีอยู่เพื่อจัดการปัญหาน้ำมันรั่ว
- ▶ ข้อสังเกตและข้อวิเคราะห์เบื้องต้นจากกรณีน้ำมันรั่ว

มาบตาพุด - อ่าวพร้าว จ.ระยอง (ส.ค.2556)

ข้อมูลที่ใช้

- ▶ การให้ข้อมูลของ รมว.พลังงาน ที่สถาบันวิทยาการพลังงาน (1 ส.ค.2566)
- ▶ การเก็บข้อมูลพื้นที่อ่าวพร้าว (6 สิงหาคม 2556)
- ▶ การพูดคุยกับ รมว.พลังงาน (8 สิงหาคม 2556)
- ▶ รายงานข่าวของสื่อมวลชน
- ▶ การพูดคุยกับเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง (กรมอุทยานแห่งชาติ , กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง , กรมควบคุมมลพิษ)
- ▶ การสัมมนาวิชาการ ห้องประชุม สกว. (9 สิงหาคม 2556)

International Petroleum Industry Environmental Conservation Association

CONTINGENCY PLANNING FOR MARINE OIL SPILLS

TECHNICAL INFORMATION PAPER

16

USE OF DISPERSANTS TO TREAT OIL SPILLS

TECHNICAL INFORMATION PAPER

4

จุดอ่อนของระบบและกลไกรับมือปัญหาน้ำมันรั่ว

1. แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ
เนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ

กฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน แห่งชาติ

- อ้างอิง
1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. 2547
 2. พระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช 2456 แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2535
 3. พระราชบัญญัติป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน พ.ศ. 2522
 4. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
 5. พระราชบัญญัติการประมง พ.ศ. 2490
 6. พระราชบัญญัติปิโตรเลียม พ.ศ. 2514

ระบบและกลไกรับมือน้ำมันรั่ว

- ▶ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. 2538
- ▶ คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน (กปน.)

- ▶ แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ พ.ศ.2545

(นายวินมูหะมัดนอร์ มะทา)

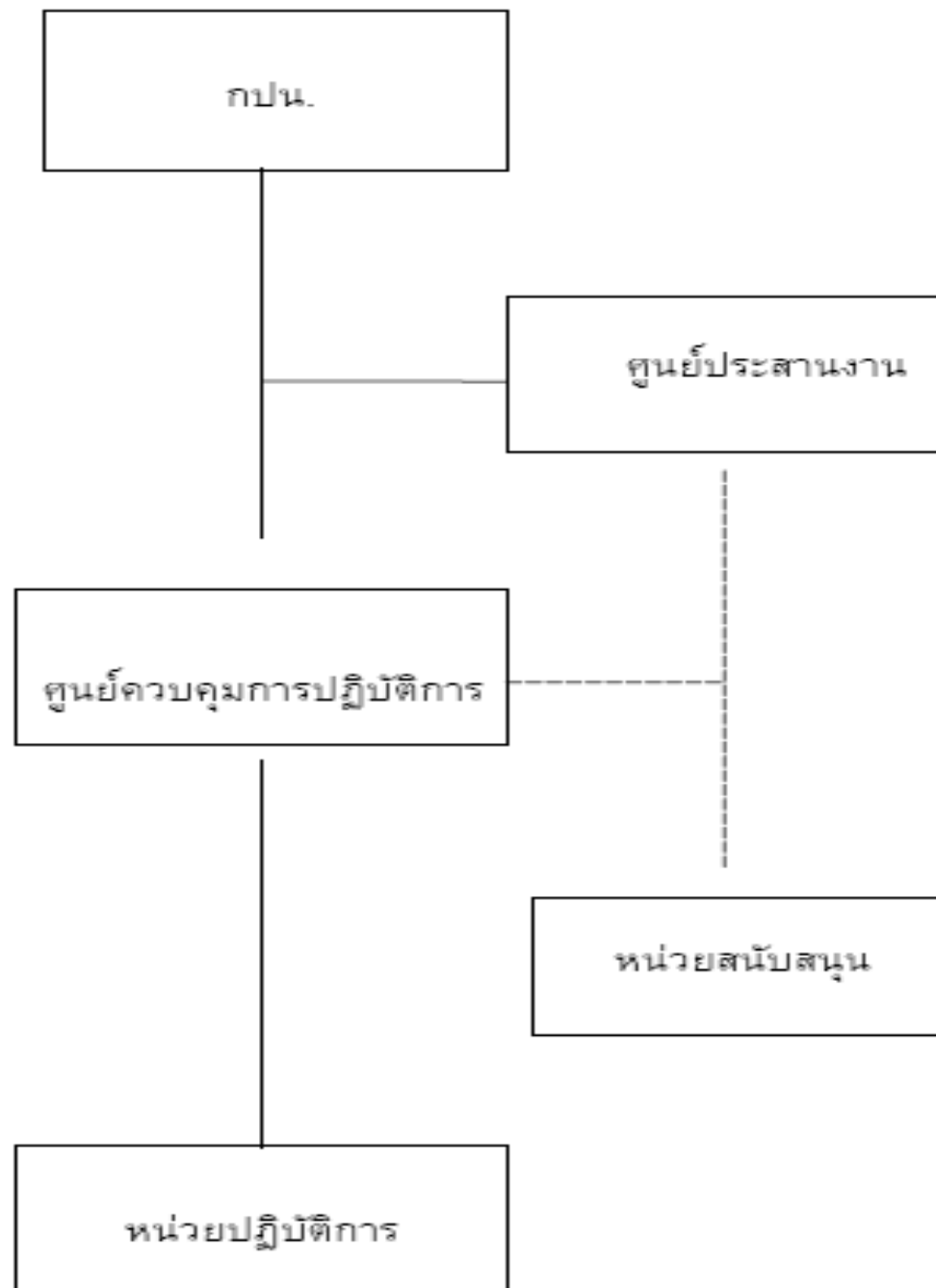
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม

ประธานคณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ

พ.ศ.2545

โครงสร้างองค์กร ดูแลรับผิดชอบ

การแบ่งระดับการจัดการปัญหา

4.2 การแบ่งระดับการรั่วไหลของน้ำมันลงสู่แหล่งน้ำ

การประสานความร่วมมือเพื่อปฏิบัติการขจัดคราบน้ำมัน อาจแบ่งตามระดับการรั่วไหลของน้ำมัน ดังนี้

ระดับที่ 1 น้ำมันรั่วไหลขนาดเล็ก ไม่เกิน 20 ตัน ซึ่งอาจเกิดจากกิจกรรมขนถ่ายน้ำมันบริเวณท่าเทียบเรือ เป็นต้น การดำเนินการขจัดคราบน้ำมันในระดับนี้ เป็นความรับผิดชอบของหน่วยงานที่ก่อให้เกิดการรั่วไหล และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ต้องแจ้งให้กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีทราบในโอกาสแรก

ระดับที่ 2 น้ำมันรั่วไหลขนาดกลาง ระหว่าง 20 - 1,000 ตัน ซึ่งอาจเกิดจากอุบัติเหตุ เช่น เรือชนกัน เป็นต้น การดำเนินการขจัดคราบน้ำมันในระดับนี้ จะต้องมีการร่วมมือจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชนภายในประเทศ ซึ่งจะต้องดำเนินการตามแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน แห่งชาติ หากเกินขีดความสามารถของทรัพยากรที่มีอยู่ อาจต้องขอรับการสนับสนุนจากต่างประเทศ

ระดับที่ 3 เป็นการรั่วไหลของน้ำมันขนาดใหญ่ ปริมาณเกินกว่า 1,000 ตัน ซึ่งอาจเกิดจากอุบัติเหตุที่รุนแรง การดำเนินการขจัดคราบน้ำมันในระดับนี้ จำเป็นต้องขอการสนับสนุนเพิ่มเติมจากต่างประเทศ

ระบบและกลไกรับมือ (ต่อ)

3.2.1 คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน (กปน.)

มีหน้าที่ควบคุม กำกับ ดูแล และรับผิดชอบในการขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ติดตาม ประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน แห่งชาติ รวมทั้งเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์ และแถลงข่าวด้านการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมัน และรายงานผลการดำเนินการให้คณะรัฐมนตรีทราบ

ระบบและกลไกรับมือ (ต่อ)

3.2.2 ศูนย์ประสานงาน

3.2.2.1 ดำเนินการโดยกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และมีอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เป็นผู้อำนวยการศูนย์

3.2.2.2 ให้ศูนย์ประสานงานมีหน้าที่ ดังนี้

- แจกหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อจัดตั้งศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ และแจ้งยุติการปฏิบัติการ เมื่อการขจัดคราบน้ำมันสำเร็จลุล่วงไปตามความมุ่งหมาย
- รายงานผลการดำเนินการขจัดคราบน้ำมันให้ กปน. ทราบ
- แถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการขจัดคราบน้ำมัน
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน
- รวบรวมหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้ก่อให้เกิดมลพิษให้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการขจัดคราบน้ำมัน

ระบบและกลไกรับมือ (ต่อ)

3.2.3 ศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ

3.2.3.1 ดำเนินการโดยกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี หรือ กองทัพเรือ ซึ่งศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการประกอบด้วย ตัวแทนจากหน่วยปฏิบัติการ และหน่วยสนับสนุนที่ผู้อำนวยการศูนย์ฯ เห็นว่าจำเป็น โดยมีผู้อำนวยการศูนย์ฯ เป็นผู้ประสาน ส่งการหน่วยปฏิบัติในพื้นที่ที่เกิดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

ทั้งนี้ เมื่อมีการรั่วไหลของน้ำมันเกิดขึ้นในแม่น้ำ ปากแม่น้ำ ทะเลสาบ และเขตท่าเรือตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง รายละเอียดตามภาคผนวก 3 ตัวแทนจากกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ และหาก จุดเกิดเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นในทะเลนอกเขตท่าเรือ ผู้แทนจากกองทัพเรือ จะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการศูนย์ฯ

3.2.4 หน่วยปฏิบัติการ

ประกอบด้วย กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กองทัพเรือ จังหวัดในพื้นที่เกิดเหตุ กรุงเทพมหานคร และสมาคมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมัน

ให้หน่วยปฏิบัติการ มีหน้าที่ดำเนินการป้องกันและขจัดคราบน้ำมัน โดยปฏิบัติตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ และมีหน้าที่รายงานความคืบหน้าของการปฏิบัติการ ตลอดจนอุปสรรคที่เกิดขึ้นต่อศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการอย่างต่อเนื่อง

3.2.5 หน่วยสนับสนุน

ประกอบด้วย กองทัพอากาศ กองทัพบก กองบังคับการตำรวจน้ำ กรมการขนส่งทางอากาศ กรมอุตุนิยมวิทยา สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ กรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมศุลกากร กรมสนธิสัญญาและกฎหมาย กรมบัญชีกลาง สำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม สำนักฝนหลวง และการบินเกษตร กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานตรวจคนเข้าเมือง

ความเปลี่ยนแปลง
ด้านกฎระเบียบในปี 2547

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

พ.ศ. ๒๕๔๗

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการป้องกันและ
ขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๓๘ ให้เหมาะสมและเกิดประสิทธิภาพในทางปฏิบัติ
ยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหาร
ราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้
ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัด
มลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๔๗”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา
เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทาง
น้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. ๒๕๓๘

กปน. : ไม่มีหน่วยงานจากกระทรวงพลังงาน !!!

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “ คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน ” เรียกโดยย่อว่า “ กปน.” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นรองประธานกรรมการ อธิบดีกรมศุลกากร อธิบดีกรมสนธิสัญญาและกฎหมาย อธิบดีกรมการขนส่งทางอากาศ อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมอุตุฯ มหาวิทยาลัย เจ้ากรมยุทธการทหารบก เจ้ากรมยุทธการทหารเรือ เจ้ากรมยุทธการทหารอากาศ เจ้ากรมอุทกศาสตร์ ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนกรุงเทพมหานคร ผู้แทนการทำเรือแห่งประเทศไทย ผู้แทนบริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) นายกสมาคมอนุรักษ์สภาพแวดล้อมของกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันหรือผู้แทน เป็นกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่เกินหกคนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้หรือความชำนาญเกี่ยวกับน้ำมัน การเศรษฐกิจ กฎหมาย องค์การระหว่างประเทศ การสื่อสารมวลชน ประชาสัมพันธ์ หรือสิ่งแวดล้อม

ให้อธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวีเป็นกรรมการและเลขานุการ ผู้แทนกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

กปน. : ยังไม่มีการจัดทำแผนมลพิษน้ำมันฯ ขึ้นใหม่

ข้อ ๑๐ ให้ กปน. มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

(๒) จัดทำแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ ซึ่งแผน

ดังกล่าวอย่างน้อยต้องประกอบด้วยเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) การกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบและเขตพื้นที่ในความรับผิดชอบ

ของหน่วยปฏิบัติการ

(ข) การตรวจสอบและติดตาม กรณีที่มีมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน

เกิดขึ้น

(ค) การติดต่อสื่อสารและรับแจ้งเหตุ

(ง) การจัดหากำลังคนและเครื่องมือสนับสนุน

(จ) การขจัดมลพิษเนื่องจากน้ำมันในแหล่งน้ำ ชายฝั่ง และขอบฝั่ง

(ฉ) การขนย้ายคราบน้ำมันและสิ่งปนเปื้อนน้ำมัน

(ช) การดำเนินการฟื้นฟูให้แหล่งน้ำ ชายฝั่ง และขอบฝั่ง มีสภาพ

เหมือนเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิมให้ได้มากที่สุด

(ซ) การประชาสัมพันธ์และแถลงข่าว

(ฅ) การอื่นที่จำเป็นต่อการดำเนินการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ

เนื่องจากน้ำมัน

ปัญหาในด้านโครงสร้าง ระบบและกลไกรับมือ

- ▶ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน พ.ศ. 2547
- ▶ ~~ยกเลิกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2538~~
- ▶ คณะกรรมการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน (กปน.)

- ▶ แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ ??

ยังไม่มีกรจัดทำขึ้นใหม่

จุดอ่อนของระบบและกลไกรับมือปัญหาน้ำมันรั่ว

2. การให้ข้อมูลที่เชื่อถือได้ต่อสาธารณะ

บทบาทของศูนย์ประสานงาน

3.2.2 ศูนย์ประสานงาน

3.2.2.1 ดำเนินการโดยกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี และมีอธิบดีกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เป็นผู้อำนวยการศูนย์

3.2.2.2 ให้ศูนย์ประสานงานมีหน้าที่ ดังนี้

- แจ้างหน่วยงานผู้รับผิดชอบเพื่อจัดตั้งศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ และแจ้งยุติการปฏิบัติการ เมื่อการขจัดคราบน้ำมันสำเร็จลุล่วงไปตามความมุ่งหมาย
- รายงานผลการดำเนินการขจัดคราบน้ำมันให้ กปน. ทราบ
- แถลงข่าวต่อสื่อมวลชน เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบเกี่ยวกับการดำเนินการขจัดคราบน้ำมัน
- ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน
- รวบรวมหลักฐานเพื่อดำเนินการตามกฎหมายต่อผู้ก่อให้เกิดมลพิษให้ชดใช้ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการขจัดคราบน้ำมัน

ศูนย์/แหล่งข้อมูลกลาง เป็นที่เชื่อถือ

โจทย์คำถาม และความสับสน

- ▶ จำนวนทุ่นกั้นน้ำมันที่ใช้เพียงพอหรือไม่ ? ทำไมกั้นน้ำมันไม่ได้
- ▶ น้ำมันที่รั่ว, น้ำมันที่ดูดขึ้นได้, น้ำมันที่มาอ่าวพร้าว
- ▶ **Dispersant:** ชนิด, ปริมาณ, ตำแหน่งที่ใช้
- ▶ วาล์วอัตโนมัติหรือไม่ ปิดได้ภายในเวลาเท่าใด?

จุดอ่อนของระบบและกลไกรับมือปัญหาน้ำมันรั่ว

3. การจัดการปัญหาเมื่อเกิดเหตุน้ำมันรั่ว

การจัดการปัญหา เฉพะหน้า

▲ *Figure 16: Dispersant use in sensitive areas such as coral reefs is not advocated except in special circumstances and after careful consideration of the potential environmental consequences of its use.*

Sensitivity Map ??

ความไม่พร้อมในด้านเครื่องมือ อุปกรณ์

เรือเด่นสุทธิ

ประเภทของเรือ
ภารกิจหลัก

เรือขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน (Antipollution vessel)

ป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมันในน่านน้ำไทย โดยวิธีการและอุปกรณ์ที่ประจำอยู่ในเรือได้แก่

1. การล้อมกักคราบน้ำมันในน้ำโดยใช้ทุ่นกักน้ำมัน (Boom)
2. การเก็บคราบน้ำมันขึ้นจากผิวน้ำโดยใช้อุปกรณ์เก็บคราบน้ำมัน (Skimmer)
3. การเก็บและขนส่งคราบน้ำมันที่เก็บได้โดยบรรจุคราบน้ำมันไว้ในถังเก็บของเรือ
4. การขจัดคราบน้ำมันด้วยสารเคมีขจัดคราบน้ำมัน

ความไม่พร้อมในด้าน เครื่องมือ อุปกรณ์ และบุคลากร

เรือชลธารานุรักษ์

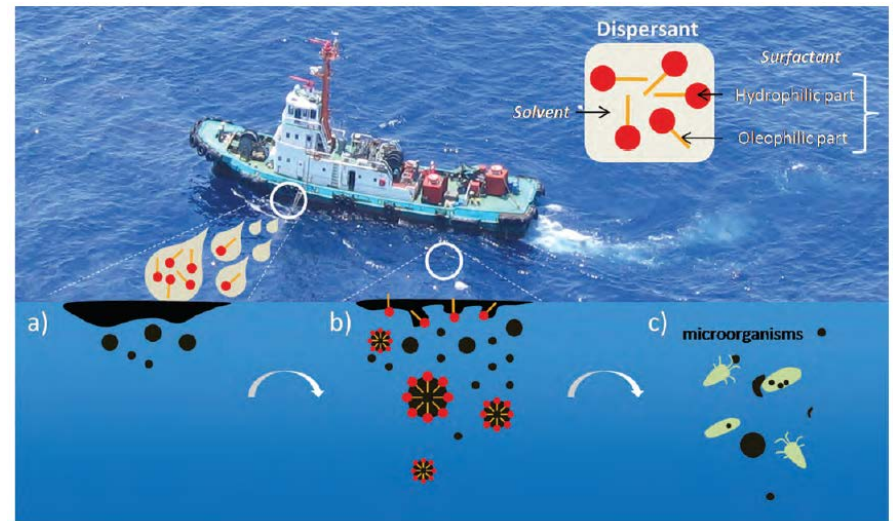
- มีเรือ 2 ลำ แต่มีลูกเรือชุดเดียวที่จะทำงาน (15 คน)
- เรือชลธารานุรักษ์ รอซ่อม
- เรือเด่นสุทธิอยู่ที่ จ.สุราษฎร์ฯ ออกไปซ่อมที่แท่นขุดเจาะน้ำมัน
- เดินทางเกิน 24 ชม. มาถึงระยองสายวันอาทิตย์ (28 ก.ค. 56)
- ดูดน้ำมันขึ้นได้ 6 ตัน

ประเภทของเรือ
ภารกิจหลัก

เรือเนกประสงค์เพื่อขจัดคราบน้ำมัน ค้นหา ช่วยชีวิต และดับเพลิง
ขจัดมลพิษทางน้ำเนื่องจากน้ำมัน และช่วยดับเพลิงในบริเวณอ่าวไทยและทะเลอันดามัน
พร้อมทั้งปฏิบัติการกิจเสริมในด้านค้นหาและช่วยเหลือผู้ประสบภัยทางทะเล

มาตรฐานการปฏิบัติงาน และกฎระเบียบ

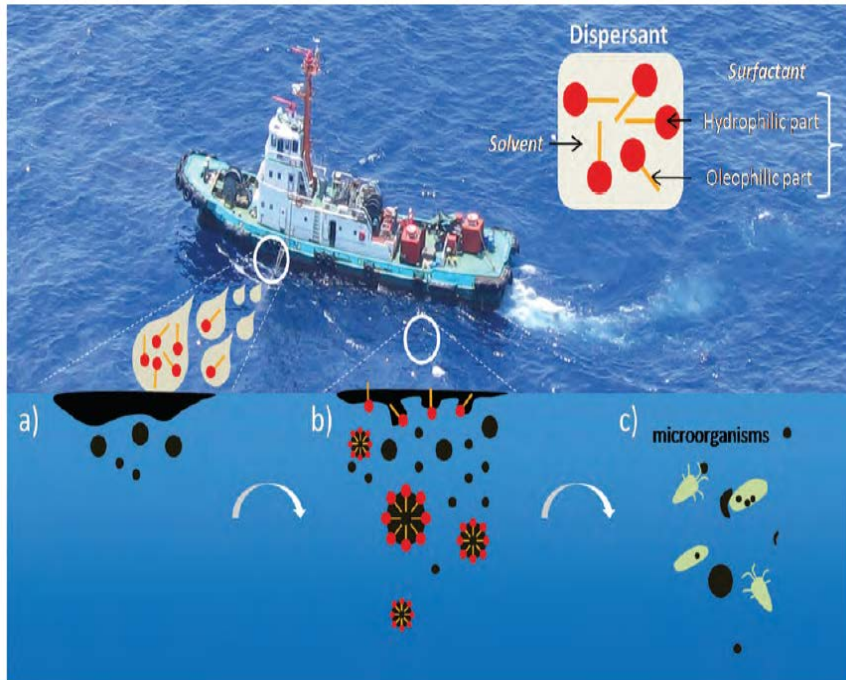

▲ Figure 2: The chemical dispersion process: a) Dispersant containing surfactants and solvent is sprayed onto the oil with the solvent carrying the surfactant into the oil; b) The surfactant molecules migrate to the oil/water interface and reduce surface tension, allowing small oil droplets to break away from the slick; c) The droplets disperse by turbulent mixing and are ultimately degraded by naturally occurring micro-organisms, such as bacteria and fungi. This latter stage may require days or weeks to achieve.

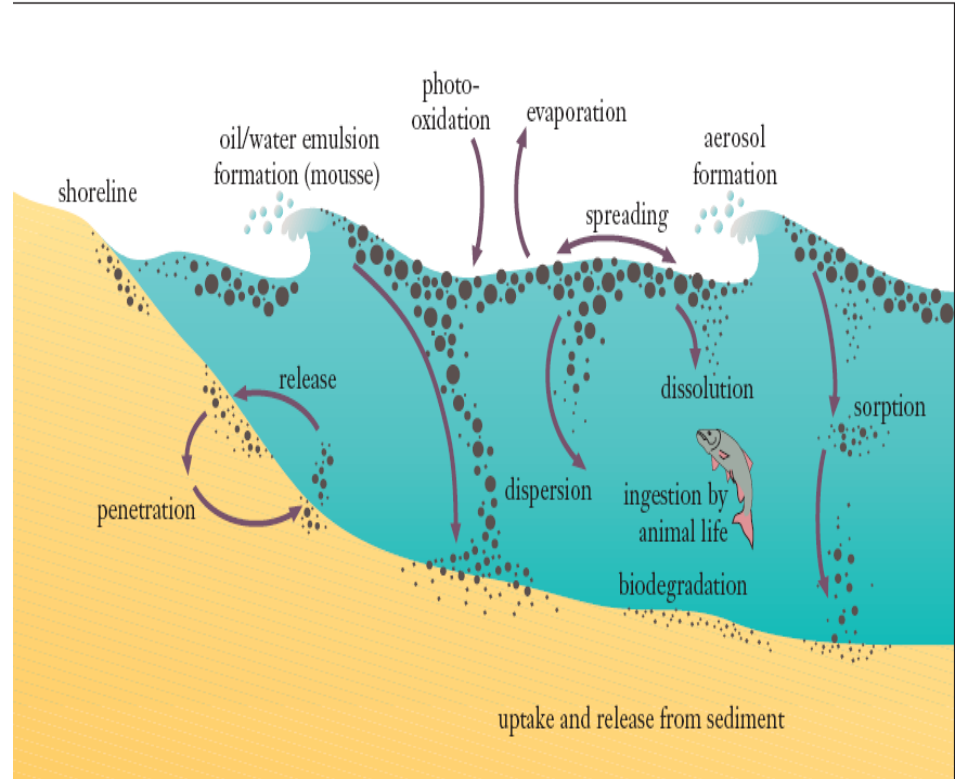
โจทย์ในเชิงการจัดการ

- ▶ Dispersant : ใช้เวลาขออนุญาตนำเข้าครึ่งวัน, ใช้เวลานำเครื่องบินขึ้นครึ่งวัน
- ▶ ขออนุญาต 35,000 L --- > อนุญาต 5,000 → ใช้สาร Slicgone Ns 30,612 และ Super-Dispersant 25 ปริมาณ 6,930 L (ข้อมูลคณะกรรมการตรวจสอบฯ ของ PTTGC)
- ▶ ปัญหาในเรื่องวิธีการใช้สารเคมีฉีดน้ำมัน : การฉีดบนเรือ , การฉีดจากทางเครื่องบิน
- ▶ ตำแหน่งที่ฉีดสารเคมี : น้ำต้องลึกเกิน 10 เมตร และห่างจากฝั่งอย่างน้อย 3 ไมล์

การศึกษาติดตามผลกระทบที่ทันเหตุการณ์

▲ Figure 2: The chemical dispersion process: a) Dispersant containing surfactants and solvent is sprayed onto the oil with the solvent carrying the surfactant into the oil; b) The surfactant molecules migrate to the oil/water interface and reduce surface tension, allowing small oil droplets to break away from the slick; c) The droplets disperse by turbulent mixing and are ultimately degraded by naturally occurring micro-organisms, such as bacteria and fungi. This latter stage may require days or weeks to achieve.

- ▶ การศึกษาทางวิชาการที่เป็นอิสระ และเป็นที่ยอมรับ เพื่อการวางแผนจัดการ + การชดเชยเยียวยา (หากมีผลกระทบเกิดขึ้น)
- ▶ งบประมาณสนับสนุนการศึกษาทางวิชาการ ที่ทันเวลา

การจัดการในพื้นที่อ่าวพร้าว

การจัดการในเขตพื้นที่ควบคุม
บทบาทของหน่วยปฏิบัติการ และศูนย์ควบคุมการปฏิบัติการ
บทบาทของอาสาสมัคร

พื้นที่อ่าวพร้าว

- สามารถเข้าไปพื้นที่ควบคุม โดยไม่มีการแจ้งชื่อ ลงบันทึก (6 ส.ค. 2556)

การไถพลิกหาดทรายทั้งหาดเพื่อล้างน้ำมันที่ติดในชั้นทราย 4 ครั้ง

- ▶ เป็นวิธีดำเนินงานที่เหมาะสมหรือไม่ ?
- ▶ ผู้ที่อนุมัติการดำเนินงาน ?
- ▶ การแจ้งต่ออุทยานแห่งชาติ ?
- ▶ ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม ความเสียหาย ผู้รับผิดชอบ ?

บทบาทของอาสาสมัคร

- ควรให้เข้าไป หรือไม่ให้เข้าในช่วงเวลาใด
 - แนวทางปฏิบัติอย่างปลอดภัย

จุดอ่อนของระบบและกลไกรับมือปัญหาน้ำมันรั่ว

4. การจัดการปัญหาหลังเกิดเหตุน้ำมันรั่ว

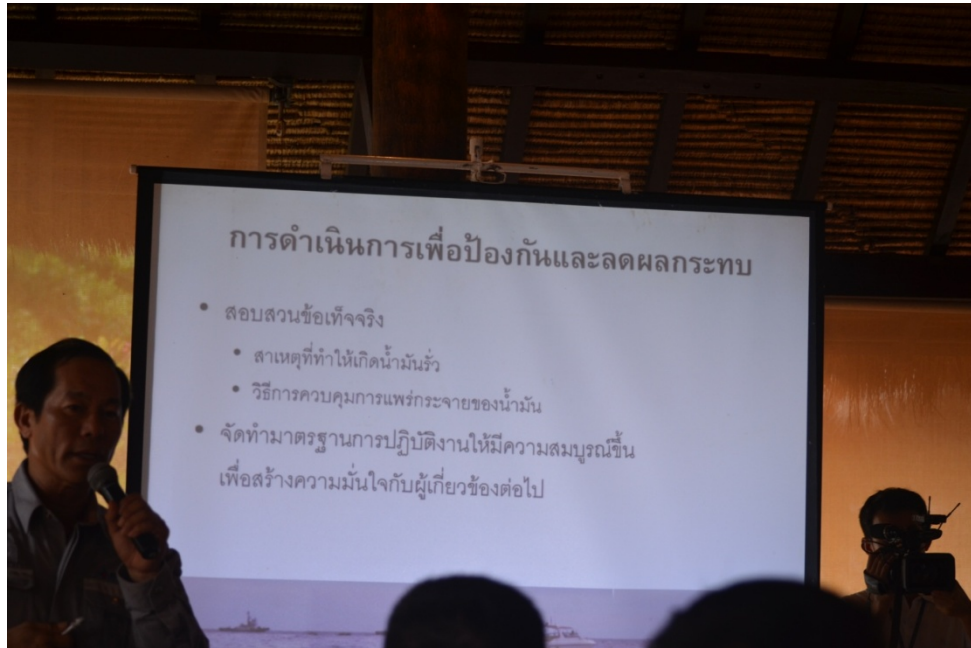
แผนปฏิบัติการแห่งชาติ ปี 2545 : การฟื้นฟู และการชดเชย ความเสียหายของสภาพแวดล้อม

13. การฟื้นฟูและชดเชยความเสียหายของสภาพแวดล้อม

13.1 ในการแก้ไขปัญหาน้ำมันรั่วไหล เพื่อมิก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม หรือทำให้สภาวะแวดล้อมเสื่อมโทรมลง ให้ กปน. แต่งตั้ง คณะอนุกรรมการฟื้นฟูและประเมินค่าความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมอันเนื่องมาจากน้ำมันขึ้น โดยประกอบด้วยตัวแทนจากจังหวัด กรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี กองทัพเรือ กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง กรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง กรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และอื่นๆ ตามความจำเป็น เพื่อจัดเตรียมแผนปฏิบัติการ ฟื้นฟูและชดเชยความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากคราบน้ำมัน

13.2 ให้ผู้ก่อให้เกิดมลพิษเป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่าย ในการฟื้นฟูและชดเชยความเสียหายต่อสภาพแวดล้อมของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการรั่วไหลของน้ำมัน

บทเรียน และการป้องกันปัญหาในอนาคต

4.3.10 การประเมินผล

ศูนย์ประสานงานมีหน้าที่สรุป ประเมินผลการดำเนินการ และรายงานให้ กปน. ทราบ พร้อมทั้งเสนอแนะข้อแก้ไขสำหรับการปรับปรุงแผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ เนื่องจากน้ำมัน แห่งชาติให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การปรับปรุงระบบและกลไกรับมือเพื่อป้องกันปัญหา ในอนาคต

- ▶ การปรับปรุงโครงสร้างและองค์ประกอบ กปน. +
วิธีการทำงาน
- ▶ การจัดทำ **แผนป้องกันและขจัดมลพิษทางน้ำ**
เนื่องจากน้ำมันแห่งชาติ ฉบับใหม่
- ▶ การปรับปรุงกฎหมาย และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

สิ่งที่จำเป็น

“คณะกรรมการอิสระเพื่อสอบสวนข้อเท็จจริง”

Photo by Jirayu Ekkul